

«سرآمد» گزارش می‌دهد؛

هشدار درباره نابودی کامل دریاچه ارومیه

۶۰هزار چاه غیرمجاز تراز آبی دریاچه ارومیه را شذیدا کاهش داده است

سپهر گروه زیست دریایی –سپهر مر ترضوی – هشدار می‌دهد که در آخرین روزهای تیر ماه سال جاری از سوی مدیر کل حفاظت محیط زیست استان آذربایجان غربی درباره «احتمال خشک شدن کامل دریاچه ارومیه» مطرح شده بود، حالا از سوی مدیر موسسه آب دانشگاه تهران به صورت جدی تر مطرح شده است.
بنقشه زهرایی در گفت‌وگو با «ایلنا» به صراحت گفته که شاید دیگر نتوانیم هیچ وقت دریاچه ارومیه را به شکل یک دریاچه مانند سابق داشته باشیم.
مشابه این صحبت‌ها را در آخرین روزهای هفته گذشته احمد لاهیجان زاده، معاون محیط زیست دریایی و تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست نیز در نشست خبری با خبرنگاران مطرح کرده بود. به نظر می‌رسد مسئولان محیط زیست به نوعی از احیای دریاچه ارومیه قطع امید کرده‌اند و حالا هشدارها درباره نابودی و خشک شدن کامل این دریاچه بیشتر از گذشته شنیده می‌شود.

به گزارش روزنامه اقتصاد سرآمد، بر اساس آخرین آمار رسمی اعلام شده از سوی مسئولان سازمان حفاظت محیط زیست کشور (۱۱ مرداد ۱۴۰۳)، تراز دریاچه ارومیه به ۲۲۹.۷۴ متر، و وسعت آن به ۵۸۱ کیلومتر مربع و حجم آب موجود به ۵۰۰ میلیون مترمکعب رسیده است. این در حالی است که در همین تاریخ، سال گذشته حجم آب دریاچه حدود ۲ میلیارد مترمکعب و وسعت آن ۵۳۴ کیلومتر مربع بوده است.
آمارها درباره شرایط فوق بحرانی دریاچه ارومیه حالا جدی تر از سال‌ها و حتی ماه‌های قبل بوده و تراز آب به پایین ترین حد رسیده است.
آنطور که کارشناسان می‌گویند؛ اگر تراز این دریاچه از این نیز پایین تر برود، دیگر عددی اعلام نمی‌شود، چراکه کم ترین آمار ممکن همین عدد است.

کاهش شدید بارندگی، افزایش بهره برداری از منابع آب سطحی و زیرزمینی، سدسازی بی‌رویه، احداث بررگره روی این دریاچه و توسعه کشاورزی ناپایدار از جمله عواملی هستند که موجب کاهش شدید سطح آب دریاچه شده‌اند.
خشک شدن تدریجی دریاچه ارومیه نه تنها پيامدهای زیست محیطی گسترده‌ای همچون افزایش طوفان‌های نمکی و نابودی زیستگاه‌های طبیعی را به دنبال دارد، بلکه معیشت و سلامت میلیون‌ها نفر از ساکنان منطقه را نیز در معرض خطر جدی قرار داده است.
طی سال‌های اخیر فقط چندبار خبر خوش بابت بالا آمدن آب دریاچه منتشر شد، اما همان چندبار نشان داد که اگر طرح‌های احیای این دریاچه به‌طور مستمر و درست اجرا می‌شد، امروز حال‌روز دریاچه ارومیه بهتر از این حرف‌ها بود.
مشکل آنجا بود که هیچ کدام از این طرح‌ها به شکل مستمر پیگیری نشد.

در یکی از طرح‌ها، انتقال آب از حوضه‌های آبریز دیگر، الگوی اصلاح کشت و بارورسازی ابرها مورد بررسی قرار گرفت.
به گفته بهرامی، به‌علاوه چیزی حدود ۳۰ طرح دیگر برای حفاظت و احیای این دریاچه در دولت‌های مختلف مطرح شد، ولی متأسفانه این پروژه‌ها نه‌بودجه کافی داشتند و نه در دولت‌های مختلف هماهنگی و تناسبی برای

معاون توسعه اجتماعی وزارت کشور:

افزایش ایمنی سواحل مازندران در دستور کار است

است.

معاون توسعه اجتماعی وزارت کشور افزود: بر همین اساس، نیازسنجی از سوی استانداران انجام می‌شود و با اولویت بندی، به فرمانداران ساحلی اعلام خواهد شد تا متناسب با ظرفیت و نیاز منطقه، تجهیزات لازم برای حفظ جان مردم تأمین شود.

کریمی کیا با بیان اینکه این تجهیزات در چهار بخش شامل جت‌اسکی، قایق، موتورسیکلت و البسه ناجیان در چارچوب این طرح تأمین می‌شود.

به گزارش اقتصادسرآمد، محمدصادق کریمی کیا در بازدید از سواحل جویبار اظهار کرد: براساس توافق انجام شده با سازمان برنامه و بودجه کشور، تجهیز نوار ساحلی برای افزایش توان امدادی ناجیان غریق و هلال‌احمر در اولویت قرار گرفته

است.

معاون توسعه اجتماعی وزارت کشور افزود: در این منطقه گزارش نشده است. معاون توسعه اجتماعی وزارت کشور در ادامه این بازدید، سید امیر حسینی جو معاون سیاسی استاندار مازندران نیز با بیان اینکه خدمات دریایی در مازندران ماهیتی ملی دارد اما امکانات آن محلی است، گفت: با وجود حضور گسترده مسافران، تأمین تجهیزات امدادی و خدماتی برعهده فرمانداری‌ها، شهرداری‌ها و بخشدارای هاست.

معاون توسعه اجتماعی وزارت کشور افزود: در ایام تعطیلات، همه دستگاه‌های اجرایی موظف‌اند در زمینه خدمات رسانی دریا فعال باشند و براساس دستور استاندار، تجهیز هر چه بیشتر ناجیان غریق در دستور کار قرار گرفته است.

حسینی جو معاون توسعه اجتماعی وزارت کشور گفت: با افزایش تعطیلات ناشی از ناترازی مصرف برق و حجم بالای حضور مسافران در سواحل، نیاز به تقویت تجهیزات ناجیان و هلال‌احمر بیش از گذشته احساس می‌شود.

شمارش معکوس برای نابودی کامل دریاچه ارومیه
بنقشه زهرایی، مدیر موسسه آب دانشگاه تهران در گفت‌وگو با «ایلنا»، درباره آینده دریاچه ارومیه اظهار داشت: حوضه آبریز دریاچه ارومیه هم متأثر از خشکسالی‌های کشور بوده است. در کل کشور ۴۰درصد کاهش بارش داشتیم و در دریاچه اورمیه هم همین شرایط کم‌بارشی را شاهد بوده‌یم. کلا دریاچه ارومیه در تابستان به خاطر تبخیر بالا قسمت زیادی از سطح آب خود را از دست می‌دهد که امسال هم به خاطر کم‌بارشی و هم به خاطر گرم تر شدن هوا، میزان تبخیر شدیدتر از سال‌های قبل است.

مدیر موسسه آب دانشگاه تهران تصریح کرد: ستاد احیا تلاش خود را می‌کند، اما واقعیت این است که سطح زیر کشت فراتر از ظرفیت حوضه آبریز بوده و، تا زمانی که سطح زیر کشت کاهش پیدا نکند مشکل دریاچه ارومیه با راه‌حل‌های فناورانه قابل حل نیست.
اخیرا طرح بزرگی تعریف شده که روی دریاچه پتل خورشیدی نصب شود؛ این طرح‌ها واقعا نمی‌تواند مشکل دریاچه را حل کند، حوضه دریاچه ارومیه نیاز به کاهش سطح زیر کشت دارد و اول و آخر راه‌حل مشکل دریاچه کاهش سطح زیر کشت است، اگر سطح زیر کشت کاهش نیابد در فصل زمستان اندکی آب در دریاچه جمع می‌شود و تابستان مجددا خشک می‌شود.

زهرایی تأکید کرد: فرایند خشک شدن دریاچه ارومیه باعث

اجرای آن‌ها وجود داشت. روند تحلیل رفتن و کاهش تراز آب دریاچه ارومیه از نیمه دهه هفتاد شتاب گرفت و همچنان ادامه دارد. در سال‌های گذشته هرگاه بارندگی بیش از میانگین بلندمدت بوده حجم آب دریاچه اندکی افزایش یافته، اما سیر خشک شدن کامل آن همچنان ادامه داشته تا جایی که امسال بسیاری از مسئولان و کارشناسان درباره خشکی کامل و نابودی این دریاچه هشدارهای آخر را می‌دهند.

هزاران چاه غیرمجاز؛ بلای جان دریاچه ارومیه

مدتی قبل بود که مجید رستگاری، مدیر عامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان غربی از کاهش چشمگیر سطح آب دریاچه ارومیه خبر داد و گفت: وجود ده‌ها هزار چاه غیرمجاز یکی از اصلی ترین عوامل تهدید حیات این دریاچه است. همچنین روند خشکسالی، کاهش بارش‌ها و برداشت بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی موجب افت ۵۰سانتی متری تراز سطح آب این دریاچه در سال جاری است. وی با اشاره به وضعیت نگران کننده دریاچه ارومیه گفت: خشکسالی‌های پایایی و تغییر اقلیم، در کنار نبود مدیریت مؤثر در بهره برداری از منابع آبی، موجب کاهش محسوس ورودی آب به حوضه دریاچه شده است. این کاهش، تنها ناشی از کم‌بارشی نیست، بلکه عوامل انسانی نیز در آن نقش مؤثری دارند.

مدیر عامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان غربی افزود: در حال حاضر، حدود ۶۰هزار حلقه چاه غیرمجاز در استان آذربایجان غربی وجود دارد که اغلب آن‌ها در حوضه آبریز دریاچه ارومیه واقع شده‌اند. این چاه‌ها بدون مجوز و نظارت، در حال برداشت بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی هستند؛ منابعی که بخشی از حقایبه طبیعی دریاچه به حساب می‌آیند و در نبود آن، دریاچه روزبه‌روز خشک‌تر می‌شود. به

مدیر کل بندار و دریانوردی مازندران خبر داد:

فعالیت دریایی بندار شمال کشور تحت الشعاع قوانین صادراتی روسیه

مدیر کل بنسادر و دریانوردی مازندران گفت: وضع قوانین تجارت دریایی روسیه در خصوص عدم صادرات غلات باعث کاهش فعالیت‌های دریایی در تمامی بندار شمال ایران شد.

به گزارش اقتصادسرآمد، سعید کیاچگوری در نشست خبری با اصحاب رسانه در نوشهر با اشاره به تصویب و ایجاد سه لکه منطقه آزاد در سطح استان مازندران اظهار داشت: منطقه آزاد نوشهر آماده است و در حال حاضر تجارت در آن رونق دارد و باید رژیم حقوقی منطقه آزاد در آن اعمال شود و همه این تغییرات و مجوز آن می‌بایست توسط سازمان منطقه آزاد صادر شود.

وی در خصوص رونق صنعت گردشگری دریایی در مازندران که طی یک سال اخیر بارها و به دفعات متعدد و مختلف از قول ایشان در رسانه ها منتشر شد، گفت: بر خورداری از شناور اختصاصی دریایی که مجهز و شکیل و استاندارد برای توسعه فعالیت‌های گردشگری در مازندران یک امتیاز ویژه محسوب می‌شود و این امر مهم با خریداری یک فروند کشتی مسافربری توسط یک سرمایه گذار سرشناس بخش خصوصی محقق شده و طی چند ماه آینده فعالیت رسمی خود را از بندر نوشهر به سایر بندار شمالی دریای خزر آغاز خواهد کرد.

مدیر کل بندار و دریانوردی مازندران با اشاره به کاهش شدید تخلیه و بارگیری در بندار استان‌های شمالی در حوزه دریای خزر به ویژه بندر نوشهر با توجه به اتخاذ قوانین سخت و سیاست‌های تجاری کشور روسیه، اظهار کرد: کشور روسیه قوانینی را در راستای ممنوعیت صادرات غلات به‌خصوص ذرت وضع کرد و این موضوع موجب کاهش شدید فعالیت بندری در استان های شمالی از جمله در بندر نوشهر که بیشترین عملیات تخلیه و بارگیری غلات به ویژه ذرت را برعهده داشت شد.

کیاچگوری با اشاره به کاهش شدید فعالیت بندری به میزان ۳۲ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل که بیش از ۵۰ درصد بود تصریح کرد: البته از ۲۰ روز قبل فعالیت بندری به حالت عادی درآمده است و امید این می‌رود تا پایان سال این عقب افتادگی فعالیت بندری جبران شود.

وی به اقدامات سرمایه‌گذاری در بندر نوشهر پرداخت و گفت: اخیرا ساخت یک انبار ۱۰ هزار متری با ۱۲ درصد پیشرفت فیزیکی با مشارکت شریک تجاری و سرمایه گذاری بخش خصوصی صورت گرفته است که با سرمایه‌گذاری ۲۰۰ میلیارد تومانی زودتر از موعد مقرر تا پایان سال به بهره برداری خواهد رسید. کیاچگوری به مصوبه سال ۸۸ مبنی بر الحاق ۱۵۰ هکتار اراضی خشک پشتیبانی به بندر در شهر پشت اشاره کرد و یادآور شد: این اراضی شامل دو بخش منابع طبیعی و اشخاص است که موافقت اولیه آنچه در تصرف اشخاص قرار دارد از وزارت راه و شهر سازی گرفته شده است و اراضی دولتی نیز از طریق استان در دست بررسی است.

گفته رستگاری، برداشت غیرمجاز از این چاه‌ها نه تنها منابع آبی را تهی می‌کند، بلکه موجب افت سفره‌های زیرزمینی، فرونشست زمین و نابودی کشاورزی پایدار نیز خواهد شد. این در حالی است که بسیاری از این چاه‌ها به صورت سنتی و بدون در نظر گرفتن راندامان مصرف آب، همچنان فعال‌اند. رستگاری همچنین تأکید کرد: مسئله چاه‌های غیرمجاز به‌هیچ وجه مسئله‌ای صرفا فنی یا حقوقی نیست، بلکه امروز به یک بحران ملی و یک تهدید زیست محیطی تبدیل شده است که آینده زندگی در شمال غرب کشور را تهدید می‌کند. اگر چاره‌اندیشی اساسی در این حوزه نشود، همه تلاش‌های صورت گرفته برای احیای دریاچه ارومیه بی‌ثمر خواهد ماند. این مقام مسئول، ضرورت تسریع در انسداد چاه‌های غیرمجاز، نصب کننورهای هوشمند، ساماندهی مصرف آب کشاورزی و تقویت مشارکت جوامع محلی در مدیریت منابع آبی را از جمله راهکارهای فوری برای مقابله با این وضعیت بر شمرد. مدیر عامل آب منطقه‌ای آذربایجان غربی در پایان هشدار داد: دریاچه ارومیه در نقطه حساسی از حیات خود قرار دارد. اگر فورا اقدام نکنیم، ممکن است فقط در چندسال آینده، دیگر چیزی از این دریاچه باقی نمانده باشد. حفظ آن، نه یک انتخاب، بلکه یک ضرورت ملی است.

ترسیم آخرین وضعیت دریاچه ارومیه

دریاچه ارومیه که روزگاری با وسعتی بیش از ۵هزار کیلومتر مربع، دومین دریاچه شور جهان و بزرگ ترین دریاچه شور داخلی ایران بود، اکنون به شوره‌زاری در حال گسترش تبدیل شده است. بنابه گزارش منابع رسمی، بخش شمالی دریاچه که تنها ۱۰۰کیلومتر مربع از سطح آن را شامل می‌شد، به‌زودی به‌طور کامل خشک خواهد شد. کارشناسان هشدار می‌دهند اگر روند فعلی ادامه یابد، دریاچه تا پایان تابستان جاری برای نخستین بار در تاریخ خود به‌طور کامل از بین خواهد رفت. علت اصلی این بحران، کاهش شدید بارندگی، برداشت بی‌رویه آب برای کشاورزی، ساخت سدهای متعدد و سوءمدیریت منابع آبی عنوان شده است.

این وضعیت می‌تواند پیامدهای مخربی چون طوفان‌های نمکی، تهدید سلامت ساکنان منطقه، نابودی زیستگاه پرندگان مهاجر و مهاجرت اجباری جوامع محلی را به دنبال داشته باشد. در حالی که طی سال‌های گذشته و عده‌های متعددی برای احیای دریاچه مطرح شده بود، اما به نظر می‌رسد در عمل، هیچ یک از این برنامه‌ها نتوانسته از مرگ تدریجی این پهنه آبی جلوگیری کند. دریاچه ارومیه در حال خاموش شدن است و این خاموشی، زنگ خطری جدی برای تمام منطقه شمال غرب کشور محسوب می‌شود.

شنبه ۱۸ مرداد ۱۴۰۴ - سال یازدهم - شماره ۲۲۷۰

دریاپایه

بندار

صعود کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در رتکینگ جهانی

IRISL به رتبه شانزدهم برترین شرکت‌های کشتیرانی جهانی رسید

شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران (IRISL) در تازه‌ترین گزارش رتبه بندی آلفالاینر، با سه پله صعود نسبت به رتبه قبلی خود در جایگاه شانزدهمین خط کشتیرانی کانتینری بزرگ جهان قرار گرفت. به گزارش اقتصادسرآمد از مانا به نقل از آلفالاینر، این ارتقا در کمتر از چند ماه، نشانه‌ای از بهبود چشمگیر توان عملیاتی و افزایش ظرفیت ناوگان است. افزایش ظرفیت TEU و بهینه سازی ناوگان، توسعه کریدورهای لجستیکی منطقه‌ای و بین‌المللی به ویژه از طریق چابهار و اجرای برنامه تعمیرات و نوسازی داخلی کشتی‌ها و افزایش بهره وری عملیاتی با وجود محدودیت‌های تحریم از مهمترین دلایل صعود این شرکت است. چنانچه این روند ادامه یابد امکان ورود به جمع ۱۵ شرکت برتر نیز وجود دارد. لازم به ذکر است در رتبه بندی جدید، شرکت MSC در صدر قرار گرفته است و شرکت‌های مرک، COSCO و CMA CGM و هاپاگ لوید در رتبه‌های دوم تا پنجم قرار دارند

چابهار دروازه طلایی سرمایه گذاری در جنوب شرق با مشوق‌های منحصربه‌فرد

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار با تشریح مهم‌ترین مشوق‌ها و زیرساخت‌های در حال توسعه این منطقه، گفت: چابهار به‌دلیل برخورداری از معافیت‌های مالیاتی، واگذاری آسان زمین، تسهیلات ویژه بانکی و موقعیت ممتاز جغرافیایی، به یکی از مقاصد جذاب برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی در کشور تبدیل شده است.

به گزارش اقتصادسرآمد، محمدسعید اربابی اظهار کرد: منطقه آزاد چابهار به‌عنوان بزرگ‌ترین منطقه آزاد و بندر اقیانوسی ایران، ظرفیت‌ها و مزیت‌های معافیت‌های مالیاتی، واگذاری آسان زمین، تسهیلات منحصر‌به‌فردی دارد که می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در تحقق شعار سال ۱۴۰۴ یعنی «سرمایه‌گذاری برای تولید» ایفا کند.

اربابی افزود: از جمله مشوق‌های مهم برای سرمایه‌گذاران در چابهار می‌توان به معافیت‌های مالیاتی بلندمدت، معافیت از پرداخت ارزش افزوده برای تولیدکنندگان، تسهیل در واگذاری زمین، امکان تقسیط هزینه زمین و معرفی به بانک‌ها و صندوق توسعه ملی برای دریافت تسهیلات بانکی اشاره کرد. وی، یکی از الزامات جدی توسعه سرمایه‌گذاری در منطقه را ایجاد زیرساخت‌های حمل‌ونقل هوایی عنوان کرد و گفت: احداث ترمینال جدید فرودگاهی در شش‌ان جایگاه بین‌المللی چابهار، در دستور کار جدی سازمان منطقه آزاد قرار گرفته و باید در سال جاری با سرعت آغاز شود.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار اضافه کرد: درگاه بین‌المللی نه تنها حلقه اتصال چابهار به سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی است، بلکه نقش مهمی در توسعه گردشگری و حمل‌ونقل تجاری نیز خواهد داشت.

اربابی با اشاره به موقعیت راهبردی مرز ریمدان گفت: ریمدان به‌عنوان مرز رسمی با پاکستان، دروازه اصلی صادرات و واردات به شبه‌قاره محسوب می‌شود و باید با سرعت بیشتری زیرساخت‌های اساسی آن از جمله راه، آب و برق تکمیل شود تا امنیت و آرامش خاطر لازم برای سرمایه‌گذاران فراهم شود.

وی، توسعه صنعت گردشگری را مکمل مسیر تولید و اشتغال دانست و افزود: با توجه به ظرفیت‌های طبیعی، فرهنگی و دریایی چابهار، تقویت زیرساخت‌های گردشگری یک ضرورت است.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار گفت: با برنامه‌ریزی انجام شده در همکاری با بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران خارجی، احداث هتل‌های جدید در منطقه آغاز شده و پیش‌بینی می‌شود ظرف دو سال آینده، بیش از دو هزار تخت جدید به ظرفیت اقامتی چابهار و حومه افزوده شود.

اربابی در ادامه گفت: چابهار تنها بندر اقیانوسی ایران است که به‌صورت مستقیم به آب‌های آزاد بین‌المللی متصل بوده و اولین نقطه ورودی کشتی‌های تجاری از جنوب شرق آسیا، اقیانوس هند و شبه‌قاره هند به ایران به شمار می‌رود؛ مزیتی که هیچ یک از بندار کشور از آن برخوردار نیستند. وی خاطر نشان کرد: منطقه آزاد چابهار به‌دلیل این موقعیت استراتژیک می‌تواند به محور ترانزیت و تجارت بین‌المللی ایران با کشورهای آسیای میانه، شرقی آفریقا و بازارهای پرجمعیت شبه‌قاره تبدیل شود.